

(ψηφιακά υπογεγραμμένο)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα, 05/02/2020
Αριθμ. Πρωτ.:722/305598

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Διαμόρφωση τιμής ελαιολάδου»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 2182/25-11-2019**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε ότι:

Η τιμή παραγωγού του ελαιολάδου τόσο στην ελληνική όσο και στην ευρωπαϊκή αγορά διαμορφώνεται ελεύθερα με βάση την προσφορά και τη ζήτηση και δεν υπάρχει δυνατότητα κρατικής παρέμβασης στον καθορισμό της.

Εξ αυτού προκύπτει και η ιδιαίτερη σημασία που δίνει η Κυβέρνησή μας για την ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης των ελαιοπαραγωγών αφ' ενός με τη δημιουργία ισχυρών Οργανώσεων Παραγωγών, μέσω των οποίων πραγματοποιείται, μεταξύ άλλων, συλλογικά η διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων, αφ' ετέρου δε με την ενίσχυση των Αγροτικών Συνεταιρισμών.

Προς αυτήν την κατεύθυνση το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, εβρισκόμενο σε συνεχή διάλογο με τους εκπροσώπους των διεπαγγελματικών οργανώσεων και στο πλαίσιο της καλοπροαίρετης συνεργασίας, που έχει ήδη εγκαθιδρύσει, προέβη στη λήψη καίριων μέτρων.

Διαμορφώσαμε λοιπόν το νέο θεσμικό πλαίσιο (ν.4647/2019 ,ΦΕΚ Α' 204)για τη σύσταση και λειτουργία των Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (με βασικότερα σημεία τη μείωση του ποσοστού αντιπροσωπευτικότητας και τη σύσταση μιας Εθνικής και δυνατότητα σύστασης περιφερειακών) που διευκολύνει την αναγνώρισή τους καθιστώντας με αυτό τον τρόπο τις διεπαγγελματικές οργανώσεις έναν ανοικτό χώρο συζητήσεως και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των παραγωγών, των μεταποιητών και των εμπόρων του κλάδου που καλύπτουν με βάση την εθελοντική συμμετοχή

των μελών τους. Με τη δημιουργία συλλογικών σχημάτων οι παραγωγοί μας θα μπορούν να πετύχουν οικονομίες κλίμακος, υψηλότερη τιμή στο προϊόν και μειωμένες τιμές στις εισροές. Θα μπορούν να αποκτήσουν καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές. Αποτελεί εξάλλου πεποίθηση της Κυβέρνησης ότι χωρίς τη συγκέντρωση της παραγωγής, που εξασφαλίζει μέγεθος, προγραμματισμό, οικονομίες κλίμακος, άμεση και ποιοτική ανταπόκριση στις αυξημένες ανάγκες των αγορών, δεν υπάρχει σοβαρό μέλλον στη διάθεση των προϊόντων ούτε μέλλον στις εξαγωγές.

Νομοθετήσαμε τη μείωση φορολογίας από το 13% στο 10% για τα συλλογικά σχήματα, ως κίνητρο διατήρησης και βιωσιμότητας των υφισταμένων και παρότρυνσης για τη δημιουργία νέων συλλογικών σχημάτων. Κατ' αυτόν τον τρόπο, προσφέρονται γενναία φορολογικά κίνητρα για το χτίσιμο συλλογικοτήτων. Με τη σύσταση συλλογικών σχημάτων και οι ελαιοπαραγωγοί θα μπορούν να πετύχουν καλύτερη οικονομία κλίμακος, υψηλότερη τιμή στο προϊόν και μειωμένες τιμές στις εισροές. Μπορούν να αποκτήσουν καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Επιπρόσθετα, με το νομοσχέδιο για τους Συνεταιρισμούς, που μετά το τέλος της διαβούλευσης οδεύει προς νομοθέτηση, παρέχονται μεταξύ άλλων αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού, που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του αγροτικού συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχείρησης, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες, που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των αγροτικών συνεταιρισμών, το νομοσχέδιο ενισχύει τη δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο αγροτικός συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας. Ταυτόχρονα δε, το νομοσχέδιο ρυθμίζει και το ρόλο του κράτους, ο οποίος θα περιορίζεται στις διαδικασίες καταχώρησης στο μητρώο, στον έλεγχο νόμιμης λειτουργίας και στην μέριμνα για την ανάπτυξη των αγροτικών συνεταιρισμών. Βασικοί στόχοι του εν λόγω νομοσχεδίου αποτελούν η βιωσιμότητα και η επίτευξη μεριδίου αγοράς από υγιείς συλλογικότητες.

Εκ των ανωτέρω καθίσταται σαφές ότι η στήριξη του αγροδιατροφικού τομέα αποτελεί στρατηγική επιλογή για την Κυβέρνηση. Επιλογή που στοχεύει στον εκσυγχρονισμό του παραγωγικού μοντέλου της χώρας και στην ενίσχυση της καινοτομίας, της εξωστρέφειας και της αγροτικής επιχειρηματικότητας.

Αποτελεί δε εδραία θέση της ηγεσίας του ΥΠΑΑΤ ότι ο κλάδος του ελληνικού ελαιολάδου και της επιτραπέζιας ελιάς διαθέτει ισχυρή δυναμική και μπορεί να διεκδικήσει με την κατάλληλη στρατηγική το μερίδιο της παγκόσμιας αγοράς που του αξίζει.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της σημασίας που αποδίδει η Κυβέρνηση στην ελαιοκομία συνιστά το ότι με συντονισμένες προσπάθειες κατάφερε το ελληνικό ελαιόλαδο και οι ελληνικές βρώσιμες ελιές να μην επιβαρυνθούν με πρόσθετους δασμούς από τις ΗΠΑ, γεγονός που συμβάλλει στην απρόσκοπτη εξαγωγή των δύο αυτών κορυφαίων αγροτικών προϊόντων στη μεγάλη αμερικανική αγορά αλλά και στην απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος έναντι αντίστοιχων προϊόντων άλλων χωρών της Ε.Ε..

Επιπλέον το θέμα της προστασίας των ελληνικών Γεωγραφικών Ενδείξεων στις διμερείς εμπορικές συμφωνίες της Ε.Ε. με Τρίτες Χώρες αποτελεί υψηλή προτεραιότητα μας. Κυρίαρχη επιδίωξη της νέας Κυβέρνησης αποτελεί η πλήρης προστασία όλων των Ελληνικών Γεωγραφικών Ενδείξεων για το ελαιόλαδο και τις επιτραπέζιες ελιές, αλλά και όλων των 107 γεωργικών προϊόντων και τροφίμων που φέρουν τις ονομασίες ΠΟΠ (Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης) και ΠΓΕ (Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη). Η πρόσφατη ιστορική Συμφωνία Γεωγραφικών Ενδείξεων μεταξύ Ε.Ε. και Κίνας αποτελεί μεγάλη επιτυχία για την Ελλάδα και τους Έλληνες παραγωγούς καθώς προστατεύει 6 σημαντικά ελληνικά προϊόντα, μεταξύ των οποίων οι ελιές Καλαμάτας και το ελαιόλαδο Σητείας, ενώ υπάρχει η δυνατότητα περαιτέρω ενσωμάτωσης και άλλων ποιοτικών προϊόντων.

Περαιτέρω, αξιοσημείωτα είναι τα Προγράμματα Εργασίας των Οργανώσεων Παραγωγών Ελαιουργικών Φορέων - Ο.Ε.Φ. συνολικού ενωσιακού προϋπολογισμού 33.294.000 €, τα οποία κατόρθωσε να εξασφαλίσει η Κυβέρνηση για την τριετία 2018-2021. Αναλυτικότερα, τα εν λόγω προγράμματα, τα οποία βρίσκονται σε εξέλιξη, εγκρίθηκαν και υλοποιούνται σύμφωνα με τους Καν. (ΕΕ) 611/2014 και 615/2014 και την Απόφαση Υπ.Α.Α.Τ. 61/16616/2018, αφορούν σε περίπου 16.000 παραγωγούς σε όλη τη χώρα και περιλαμβάνουν δράσεις στον τομέα της παρακολούθησης και διαχείρισης της αγοράς στον κλάδο του ελαιολάδου και της επιτραπέζιας ελιάς, στον τομέα της βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ελαιοκαλλιέργειας (ανάπτυξη ορθών γεωργικών πρακτικών, τεχνικών αντικατάστασης των χημικών προϊόντων κ.ά.), στην βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελαιοκαλλιέργειας μέσω του εκσυγχρονισμού (κατάρτιση παραγωγών, αντικατάσταση μη παραγωγικών δένδρων με νέα κ.ά.), βελτίωσης της ποιότητας του ελαιολάδου (βελτίωση των συνθηκών καλλιέργειας, συγκομιδής, παράδοσης και αποθεματοποίησης, παροχή τεχνικής βοήθειας στην παραγωγή και στην μεταποιητική διαδικασία, αξιοποίηση καταλοίπων παραγωγής ελαιολάδου κ.ά.) και τέλος στον τομέα της ικνηλασιμότητας, της πιστοποίησης και της προστασίας της ποιότητας του ελαιολάδου και της επιτραπέζιας ελιάς.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του Καν (ΕΕ) 2014/1144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Καν(ΕΕ) 2015/1829 και 2015/1831 της Επιτροπής σχετικά με τις ενέργειες προβολής και προώθησης αγροτικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε. και στις αγορές τρίτων χωρών, εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υλοποιούνται 19 τριετή χρηματοδοτούμενα προγράμματα προώθησης αγροτικών προϊόντων συνολικού προϋπολογισμού περίπου 46.000.000 ευρώ. Στόχος των εν λόγω προγραμμάτων είναι η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών για τα ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά των γεωργικών προϊόντων, για τις φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους παραγωγής τους και τα συστήματα ποιότητας που εφαρμόζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η προβολή της σημασίας των κοινοτικών συστημάτων που αφορούν ΠΟΠ, ΠΓΕ και βιολογικά προϊόντα. Ειδικότερα, όσον αφορά στην προώθηση της επιτραπέζιας ελιάς, επισημαίνεται ότι υλοποιούνται τέσσερα (4) προγράμματα με φορέα υλοποίησης την ΠΕΜΕΤΕ (1 πρόγραμμα στην εσωτερική αγορά και τρία προγράμματα σε τρίτες χώρες) συνολικού προϋπολογισμού 11.106.660 €. Το δε ελαιόλαδο προωθείται σε ένα (1) πρόγραμμα, μαζί με άλλα προϊόντα με φορέα υλοποίησης την Αγροδιατροφική Σύμπραξη της Περιφέρειας Κρήτης, συνολικού προϋπολογισμού 1.174.765 €.

Εξάλλου, το πρώτο μέλημα της Κυβέρνησης είναι το στοίχημα της χαμμένης ανταγωνιστικότητας. Αρχικά μέσα από τη μείωση του κόστους παραγωγής.

Επισημαίνεται ότι με τον νέο φορολογικό νόμο, ήτοι τον ν.4646/2019 (ΦΕΚ Α' 201), με θέμα «*Φορολογική μεταρρύθμιση με αναπτυξιακή διάσταση για την Ελλάδα του αύριο*», μειώνεται ο συντελεστής φορολόγησης των αγροτών από το 22 στο 9 % για εισόδημα από το όριο του αφορολόγητου, που διατηρείται, έως τις 10.000, με 1000 ευρώ αφορολόγητο για κάθε παιδί. Επισημαίνεται ότι με τον εν λόγω νόμο επιτυγχάνεται και η ανωτέρω αναφερθείσα μείωση της φορολογίας των συλλογικών οχημάτων από το 13 στο 10%.

Στο δε πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) μετά το 2020, η οποία συζητείται σήμερα, σκοπεύουμε αφενός και μέσα από διαβούλευση με όλους τους φορείς να συμπεριλάβουμε και νέες τομεακές παρεμβάσεις στον τομέα του ελαιολάδου και της βρώσιμης ελιάς, στο πλαίσιο του εθνικού στρατηγικού σχεδίου της χώρας μας, αφετέρου να ενισχύσουμε τις συνδεδεμένες ενισχύσεις στον τομέα.

Ήδη, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αναγνωρίζοντας τις προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι ελαιοπαραγωγοί ολόκληρης της χώρας, με παρέμβασή του στην τακτική σύνοδο του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας που πραγματοποιήθηκε στις 18 Νοεμβρίου 2019 στις Βρυξέλλες:

- ανέδειξε τις μεγάλες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ελαιοκαλλιεργητές της Ελλάδας εξαιτίας, μεταξύ άλλων, των ακραίων καιρικών φαινομένων, απόρροια της κλιματικής αλλαγής,
- υπογράμμισε ότι «οι ελαιοπαραγωγοί βλέπουν το εισόδημά τους να αφανίζεται για δεύτερη συνεχή χρονιά» και
- κάλεσε την Επιτροπή να συνεκτιμήσει τα δεδομένα και να εξετάσει εναλλακτικές ενίσχυσης του τομέα για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά του.

Τέλος, επισημαίνεται ότι αναφορικά με το πρόβλημα της ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι ελαιοπαραγωγοί και στο οποίο εν μέρει οφείλεται η πώληση του χύμα λαδιού στους Ιταλούς χονδρέμπορους, η Κυβέρνηση σε λιγότερο από δύο μήνες, «ξεπάγωσε» τα λιμνάζοντα για πέντε χρόνια χρηματοδοτικά εργαλεία από την προηγούμενη Κυβέρνηση.

Μία νέα περίοδος δημιουργίας για τους Έλληνες ελαιοπαραγωγούς ξεκίνησε με την υπογραφή της Συμφωνίας μεταξύ του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων για τη σύσταση του Ταμείου Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης. Πρόκειται για το πρώτο στην Ελλάδα και ένα από τα πρώτα και μεγαλύτερα στην Ευρώπη χρηματοδοτικά εργαλεία αυτού του είδους στον αγροτικό τομέα το οποίο στοχευμένα έρχεται να καλύψει μέρος του χρηματοδοτικού κενού στον πρωτογενή τομέα συμπεριλαμβανομένου και του ελαιοκομικού. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργήσαμε ένα εργαλείο μόχλευσης 400 εκατομμυρίων ευρώ με συνεισφορά 80 εκατομμυρίων ευρώ ως παροχή εγγυήσεων από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, «ξεκλειδώνοντας» επιτέλους τα χρηματοδοτικά εργαλεία, που είχαν μείνει αναξιοποίητα τα τελευταία χρόνια. Έτσι διασφαλίστηκε η πρόσβαση των αγροτών μας σε χαμηλότοκα, ευνοϊκά δάνεια μακράς ωρίμανσης και λήξης.

Κατά τα λοιπά για τα θιγόμενα ζητήματα που το αφορούν, αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων προς το οποίο διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η Ερώτηση 2182/25-11-2019 και το παρόν έγγραφό μας.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΦΩΤΕΙΝΗ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (ηλεκτρονική διαβίβαση)
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο